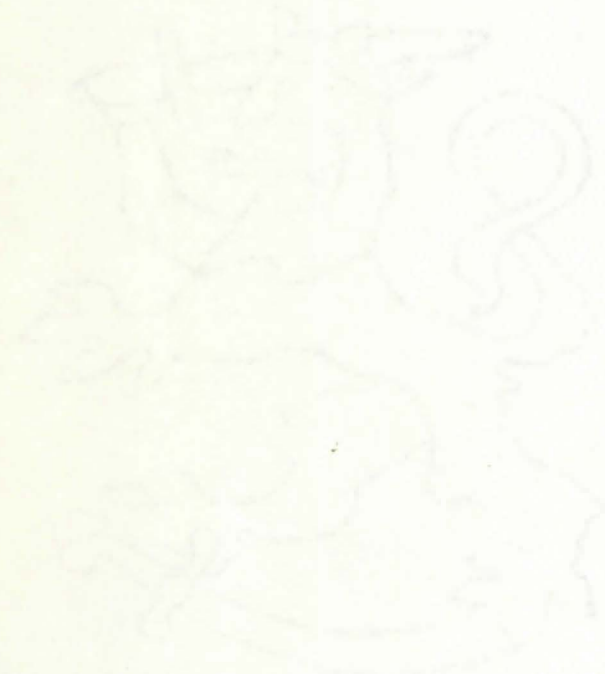

1975

KOTKA, RUOTSINSALMI, FREGATTI ST. NIKOLAI
13.06. - 21.06.76

Laatija Eeva-Liisa Nieminen

Kotka, Ruotsinsalmi, Nikolai

13.6.1976 sukellusajat:

Olli Tappola

klo 11.06 - 11.20, 11.46 - 11.55, 12.05 - 12.11; lisäksi 5 min - yhteensä 34 min

Matti Sevilä

klo 11.06 - 11.32, yhteensä 26 min

Antero Parma

klo 12.20 - 12.36, 12.38 - 12.55, 13.05 - 13.57, 14.10 - 14.13, yhteensä 88 min

Mika Mäkinen

klo 12.20 - 12.36, 12.38 - 12.55, 13.05 - 13.57, 14.00 - 14.13, yhteensä 98 min

Aarno Seppälä

klo 13.15 - 13.37, yhteensä 22 min

Harry Alopaeus

klo 14.02 - 14.47, yhteensä 45 min

14.6.1976

NIMI	AIKA				PAINE		SYV.
	maks. min	alku	loppu	yht. min	alku	loppu	
O. Tappola	60 min	10.09	10.59	50 min	200	80	n. 16mm
K. Sandberg	20 "	10.06	10.26	20 "	210	160	"
M. Sevilä	65 "	11.51	12.38	47 "	210	65	"
A. Seppälä	30 "	12.41	13.15	34 "	220	60	"
K. Lindquist	60 "	13.17	14.05	48 "	180	20	"
R. Halme	20 "	13.08	13.24	16 "	120	30	"
K. Sandberg	60 "	13.34	13.47	13 "	210	180	"
O. Tappola	60 "	14.00	14.35	35 "	200	70	"
H. Alopaeus	70 "	14.45	15.42	57 "	190	30	"
M. Sevilä	30 "	14.46	15.16	30 "	200	100	"

15.6.1976

NIMI	AIKA				PAINE		SYV:
	maks.	alku	loppu	yht.	alku	loppu	
A. Seppälä	40 min	9.38	9.50	24 min	200	100	16 m
O. Tappola	60 "	10.25	10.37	53 "	200	60	"
A. Parma	40 "	10.45	11.38	44 "	200	70	"
K. Lindquist	60 "	11.37	12.21	54 "	200	30	"
M. Sevilä	60 "	12.19	13.13	41 "	200	40	"
H. Sorvali	60 "	11.21	12.02	36 "	200	60	"
H. Alopaeus	70 "	11.21	11.57	42 "	200	40	"
R. Halme	30 "	12.40	13.22	25 "	220	95	"
O. Tappola	60 "	13.35	14.00	40 "	200	60	"
A. Parma	30 "	13.50	14.30	42 "	200	60	"
A. Seppälä	40 "	14.20	15.02	21 "	200	100	"
M. Sevilä	45 "	15.09	15.30	48 "	200	50	"
H. Sorvali	30 "	15.48	16.36	29 "	200	130	"

18.6.1976

NIMI	AIKA				PAINE		SYV:
	maks.	alku	loppu	yht.	alku	loppu	
M. Sevilä	60 min	10.30	10.52	22 min	200	85	16 m
H. Moisio	40 "	10.31	10.50	19 "	200	100	"
E. Siirilä	40 "	11.14	11.49	35 "	200	75	"
H. Sorvali	30 "	11.14	11.55	41 "	200	90	"
H. Alopaeus	70 "	11.38	11.55	61 "	200	20	"
M. Sevilä	45 "	12.03	12.47	42 "	200	80	"
H. Moisio	45 "	12.38	13.20	42 "	200	60	"
R. Halme	30 "	12.38	13.20	27 "	220	70	"
O. Tappola	60 "	14.23	14.50	48 "	200	40	"
H. Sorvali	30 "	14.39	15.27	53 "	200	70	"
E. Siirilä	30 "	16.24	17.17	53 "	200	25	"
H. Alopaeus	57 "	16.24	17.17	55 "	200	25	"
O. Tappola	30 "	17.00	17.55	38 "	200	75	"
A. Seppälä	40 "	18.39	19.17	29 "	220	100	18 m
21.6.1976							
K. Sandberg	20 min	18.39	19.08	45 min	200	100	16 m
H. Alopaeus	60 "	10.08	10.53	41 "	200	50	"

13.06.76 SUNNUNTAI

Lähtö n. klo 10.00 Sapokasta moottorivene Kuplalla. Ankkurointi suoritettu. Pumpun letkut vedetty alas. Valokaapeli vedetty alas. Hälytyslaitteen asennus suoritettu. Laivakeittiön takaseinän luota kansipalkki 5 ja 6 väliltä nostettu n. 50 x 40 x 300 cm kokoinen palkki laivan oik. kyljen ulkopuolelle. Pumppausta uunin kyljestä kansipalkki 5 alta ja siitä vas. kylkeen päin. Harry Alopaeus piirsi tilannetta pumppauskohdalta ja mittasi irtotavaraa, jotka raivasi pois. Raivatut viisi lautaa siirretty laivakeittiön katolle ja kaksi lautaa siirretty kansipalkki 6 oik.puoleisen pään päälle. Liitteenä piirros 676.1. Löydöt 1-4.

Läsnäolijat

Risto Halme, Harry Alopaeus, Olli Tappola, Antero Parma, Mika Mäkinen, Matti Sevilä, Heikki Sorvali, Kullervo Sandberg, Aarno Seppälä, Rauli Jalo (Kuplan kapteeni), Arja Piispanen (kokki). (Seppälä: Laivakeittiön edusta täynnä lyijylevyä ikään kuin lattia olisi vuorattu lyijyllä.)

14.06.76 MAANANTAI

Työsuunnitelma

Valojen asettelu. Pumppausta. Raivausta ja piirtämistä.

Työryhmä

Olli Tappola, Kullervo Sandberg, Matti Sevilä, Aarno Seppälä, Klas Lindqvist, Risto Halme, Harry Alopaeus, Eeva-Liisa Nieminen.

Tapahtumat

Lähtö Sapokasta moottorivene Kuplalla klo 8.55. Ankkurointi n. klo 9.20. Pumppausta. Pumppu tukkoon. Matti Sevilä siirsi pumpun vas.puoleisten

portaiden viereiseen pystyparruun. Seppälä ja Lindqvist toivat löydöt 5 - 11 ja Halme löydöt 12 ja 13. Pumppausta portaiden alla. Lindqvist siirsi oik.puoleisten portaiden kaksi alinta askelmaa pois pumpun tieltä. Tappola: pystyparrujen välissä on n. 70 cm syvä ja pystyparrujen levyinen laatikko, josta nosti keittiön katolle puuastian kannen. Laatikossa on lautasia. Keittiön lattia jatkuu samassa tasossa laatikon kummallakin puolella. Nyt pumputulla alueella ei lattiassa ole mitään pudotuksia. Sevilä: pystyparrujen välissä ei ole mitään laatikkoa, ainoastaan muutama lauta lattialla. Keittiön lattia on aivan tasainen. Sevilä toi löydöt 14 - 19. Kupariesineiden päällä oli lautoja, jotka olivat peräisin romahtaneesta välilaipiosta. Unin ja laipion välissä on yksi melko suuri tykinkuula. Alopaeus siirsi selvityspumpun pumppauspaikalle ja selvitti laivakeittiön takaseinän rakenteita sekä teki kaksi mittausta ja raivausta. Alopaeus: pystyparrujen väliin muodostuu laatikko, jonka takana on pystyseinä. Kupariastiat olivat laatikossa vas. pystyparrun vieressä. Vas. puolella kansipalkki 6 ja 7 väliltä alkaa iso parru, joka kulkee kansipalkki 6 ja 5 välillä vinottain keittiön yli oikealle (n. 6 m pitkä) ja oik.puoleiset portaiden askelmat olivat paikallaan.

Paluu rantaan klo 16.12. Esineiden pakkausta klo 17.30 asti.

Liitteenä raivauspiirros 676.2. ja piirros 676.3. keittiön takaseinän rakenteesta.

Kullervo Sandberg kertoi nähneensä kolme vuotta sitten keulan ulkopuolella n. 20 m päässä olevan kivikon luona n. metrin korkuisen "pronssiankkurin", joka on säilynyt hyvin (mahd. varppausankkuri).

15.06.76 TIISTAI

- Työsuunnitelma** Pumppu siirretään oik.puoleiseen pystyparruun. Pumppausta laivakeittiössä. Heikki Sorvali ja Matti Sevilä vetävät mittaköyden vas. puolelle laivan ulkopuolelle. Harry Alopaeus suorittaa mittausraivausta ja piirtämistä. Klas Lindqvist toimii sukellusvanhimpana.
- Työryhmä** Aarno Seppälä, Olli Tappola, Antero Parma, Klas Lindqvist, Matti Sevilä, Heikki Sorvali, Harry Alopaeus, Risto Halme ja Eeva-Liisa Nieminen.
- Tapahtumat** Ankkurointi klo 9.22. Poiju oli poissa. Aarno Seppälä lähti selvittämään tilannetta. Nosti pumppun letkut ylös. Mammuttipumppun letkun pää oli pahasti taittunut. Uusi ankkurointi klo 10.18. Pumppausta oik. takaparrun luona. Seppälä toi löydön no 20. Tappola pumppasi uunin peräpuolella oik. olevan pystyparrun luota oikealle. Siellä on tasainen lattia. Pystyparrujen välissä olevan laatikon takaseinän tasossa on tasainen seinä alaspäin ohi lattian pinnan. Oik.puoleisen pystyparrun takaa löytyi kengänlesti ja puinen kulho, jotka Tappola nosti ylös keittiön katolle olevaan koriin. Vinottain keittiön yli kulkeva parru alkaa olla vaarallinen. Sorvali ja Sevilä vetivät mittaköyden hyllyn vas. puolelle keulasta alkaen perään asti. Poikittaisköysi keulasta vedetty suoraksi, perästä vedettyä poikittaisköyttä ei saatu suoristettua. Mittanaruja ei kiinnitetty vielä paikoilleen. Parma löysi puisen tai tuohisen käyrän torven keittiön vas. puoleisen pystyparrun vierestä ja laittoi sen uunin lokeroon, samoin L-kirjaimen muotoisen messinkiesineen. Torvi oli pahasti murtunut. Lisäksi hän löysi jonkinlaisen työpenkin, jonka päällä oli lesti tai vastaava. Työpenkin pinta oli hyvin rosainen, korkeus n. 60 - 70 cm, leveys n. 30 - 40 cm.

Sorvali: keulassa paljon lyijyä. Halme totesi Parman löytämän torven lehmänsarveksi ja messinkiesineen miekankahvaksi. Halme toi ylös löydön no 25 keittiön katolla olevasta korista. Lindqvist siirsi pumpun vas. puolelle ^(B.B.) mahdollisen lattialuukun löytymisen varalta. Oik. puolella on myös ollut portaat. Pumppausta. Pumpun vierestä löytyi jonkinlainen puulapio (mahd. leipälapio). Lindqvist ja Alopaeus siirsivät kansipalkki 6 alla olleen n. 8 m pitkän kansipalkin oik. puolelta kansipalkki 7 kohdalta olevasta tykkiportiasta ulos. Osa palkista jäi laivan sisään. Lindqvist ja Alopaeus nostivat suuren polven pois vas. puolelta kansipalkki 5 ja 6 väliltä. Alopaeus raivasi vas. puolelta kansipalkki 6 kohdalta kaksi isoa polvea pois hylyn ulkopuolelle. sekä nosti kaksi n. 170 cm pitkää käyrää puuta (löytö no 37) kansipalkki 5 ja 6 väliltä ^(B.B.) vas. puoleisesta varastosta ylös. Sitten hän nosti ^(S.T.) oik. puolelta kansipalkki 6 kohdalta kolmiaskelisen portaan puolikkaan ja yhden askelman ylös (löytö no 38). Tappola pumppasi uunin vas. puolella sekä siirsi pumpun uunin oik. puolelle. Löysi uunin vas. puolelta laipion tasolta kengänlestin ja nosti sen köysikannelle, mutta ei löytänyt sitä enää. Toi ylös löydön no 26. Nosti ylös 3-askelmaiset portaat, löytö no 27. Parma pumppasi vas. puoleisen pystyparrun ympäriltä ja löysi sieltä lasipullon pohjan, jonka nosti keittiön katolle, mutta ei löytänyt sitä enää. Parman mukaan uunin vas. puolella lattiassa on reikä. Seppälä siirsi pumpun oikealta vasemmalle. Pumppausta ja köysien raivausta. Selvityspumppu meni rikki ja se nostettiin keittiön katolle. Sitten Seppälä nosti vas. puoleisen pystyparrun taka₂ löytämänsä kengänlestin keittiön katolle. Seppälän mukaan vas. puolella kansipalkki 5 ja 4 välillä keittiössä on ilmeisesti lattialuukku uunin vieressä. Hän löysi ilmeisesti luukun oik. takakulman. Sorvali mittasi keittiön päällä olevan kolmikerroksisen laatan (muisteli, että laatan nimi oli partner). Sevilä tarkasti keittiön vas. puoleista lattialuukkuja. Nostettuaan lautoja pois sekä

n. 40 cm halkaisijaltaan olevan kannen, hän löysi luukun. Lattialuukusta löytyi oluttuopin kansi, pikkutynnyreiden kansia ja pohjia sekä lautoja ja pieniä hauleja, jotka luultavasti ovat olleet näiden tynnyreiden sisällä. Vas.puoleinen luukku on ilmeisesti ollut symmetrinen oik.puoleisen luukun kanssa. Lattialuukun laidanpuoleinen reuna on suora, mutta peränpuoleisessa reunassa on kaulusta. Sitten Sevilä irrotti pumput ja nosti ne ylös. Paluu rantaan n. klo 17.15 ja esineiden pakkausta klo 18 asti. Liitteenä piirros 676.4. (Alopaeus) keittiön takaseinän rakenteesta ja Sorvalin piirros 676.5. keittiön katosta sekä Alopaeuksen piirros vas.puoleisista portaista 676.6.

Pumpusta tullut pähkinä.

16.06.76 KESKIVIIKKO

Liian kovan merenkäynnin vuoksi ei voitu sukeltaa. Kuplan konehuoltoa.

17.06.76 TORSTAI Ed. liian kova merenkäynti.

18.06.76 PERJANTAI

Työsuunnitelma mittauksia laivakeittiössä. Vas. kyljen mittaköyden suoristus kaarevuusmittauksia varten. Keulan rai-vausta. Keittiön uunin mittausta.

Työryhmä Matti Sevilä, Heikki Moisio, Erkki Siirilä, Heikki Sorvali, Harry Alopaeus, Risto Halme, Olli Tappola, Aarno Seppälä ja Eeva-Liisa Nieminen.

Tapahtumat Lähtö rannasta n. klo 9.30. Poiju oli jälleen poissa. Uudeksi poijuksi laitettiin lohilippu. Heikki Moisio ja Matti Sevilä nostivat letkut ylös. Heikki Sorvali ja Erkki Siirilä mittasivat kyljen ketkamittoja, laidoituksen paksuuden sekä tarkistivat ison maston paikan. Harry Alopaeus mittasi keittiön vas. puoleisen (rautatapin korkeuden kansipalkista, teki havaintoja takaparrun)

(BB)
keittiöstä sekä kaivoi esiin vas. puoleisen lattia-
luukun ja mittasi sen vas. puoleisen takakulman.
Nosti kahvalla varustetun n. 60 cm pitkän laudan
luukun takareunan kohdalta keittiön katolle. Teki
havaintoja koko pumppausalueelta ja eräitä tarkistus-
mittauksia ja selvitti köysikannen pudotuksen raken-
teen. Suoritti keittiön oik. puolella havaintoja ja
mittauksia mahdollisista väliseinistä. Mittasi kansipalkki 5 ja 6 etäisyyserot. Toi ylös löydöt 34 ja 33.
Löysi mammuttipumpun siivilän.

Heikki Moisio ja Matti Sevilä suoristivat mittaköydet ja vetivät perästä lukien kolmannelta kaaresta köliin mittalangan.

Risto Halme toi löydön 31 (rahat ruumiilta). Samalla ruumiilla oli ollut myös ikonin triptyykin, mutta se hajosi täysin kosketuksesta. Samassa paikassa oli myös nappeja. Ylöstullessa joitakin rahoja oli pudonnut.

Olli Tappola mittasi uunia. Kadonnut 15.06.76 pumppusta tullut amforan muotoinen suutarin neulakotelo. Neulakotelon kansi oli jo aikaisemmin erehdyksessä heitetty pois.

Heikki Sorvali ja Erkki Siirilä tarkistivat ison maston tukemista ja korjasivat ed. piirustustaan isosta mastosta. Sorvali toi ylös löydön 32.

Harry Alopaeus suoritti köysikannen ja keittiön lattian ^{korkeus} ~~erön~~ mittauksen = 76 cm. Alopaeus otti pystyparrun mitat (keittiön peränpuoleinen parru) eri tasoilta ja mittasi uunin sijaintia kyseiseen parruun nähden sekä piirsi sen sijainnin ja raivasi 9 esinettä (kaksi lautaa, yhden n. 4 m pitkän parrun, joka oli osittain kansipalkki 2 alla vinottain kansipalkki 4 asti, yhden n. 3 m pitkän hirren, kaksi isoa polvea, lyijylevyjä oik. puolelta uunin ja laidan väliltä hylyn ulkopuolelle sekä yhden n. 140 cm pitkän kannen pitkittäispalkin kannelle reelingin viereen laivan sisäpuolelle. Alopaeuksen mukaan keittiön lattialuukut eivät ole symmetrisiä keskenään.?

Arno Seppälä löysi kansipalkki 7 kohdalla olevan aiororeiän luota hylyn vas. puoleiselta kyljeltä n. metrin

korkeisen ankkurin ja Olli Tappola mittasi jälleen uunia.

Harry Alopaeus: keittiön ^(B.B.) vas. keulan puoleisen pystytolpan vieressä on iso kaksoisploki ja yksinkertainen ploki. Kansipalkki 7 kohdalla ^(B.B.) vas. hyllyn ulkopuolella on n. metrin päässä kyljestä viuluploki. Paluu rantaan n. klo 19.40.

Liitteenä piirros 676.8. (keittiön mittoja) ja piirros 676.9. (raivauspiirros keittiöstä ja rakennusyksityiskohtien mittoja), 676.10. (esineitten sijaintipiirroksia ja detaljimittoja). Olli Tappolan piirrokset 676.15. - 18. (uunin yksityiskohtamitat).

19.06.76 LAUANTAI

Työsuunnitelma mittausta keittiössä.

Lähtö rannasta n. klo 10.10. Liian kova tuuli, Varissaaren laituriin odottamaan sään paranemista. Tuuli vain yltyi, palattiin Sapokkaan n. klo 13.00.

20.06.76 SUNNUNTAI

Työsuunnitelma keittiön vas.puoleisen lattialuukun mittausta ja raivausta. Oik. puolella kansipalkki 3 alla väli-laipion päädyn kaarevuusmittausta.

Lähtö rannasta klo 10.30, ankkurointi klo 10.50. Liian kova tuuli, Varissaareen odottamaan sään muutosta. Varissaarella olevien Nikolain tykkien mittausta. Ei säänmuutosta. Leiri päätettiin lopettaa. Liitteenä mittapiirros 676.11. (löytö no 37) ja 676.12. (löytö no 38), 676.13. (Nikolain ankkurin kuva) ja 676.14. (Nikolain ankkurimittapiirros - tehty Varissaaren kahvilan portin vieressä olevasta ankkurista).

21.06.76 MAANANTAI

Lähtö Sapokasta klo 9.20.

Kullervo Sandberg ja Harry Alopaeus nostivat letkut, valokaapelin ja poiujuköyden ylös. Alopaeus toi löydön no 39. Alopaeus otti yhdet mitat uunin keulan puolen venttiileistä ja keulan puolen jaloista. Keittiössä havaitsi leipälapion, mutta ei tuonut sitä ylös. Keittiön ^(B.B.)vas. puoleisen lattialuukun peräkulmasta keulaan päin on ed. n. 30 - 40 cm paksu kerros tavaraa, lähinnä puuta ja köyttä. Kansipakit 16, 17, 18 ja 19 ovat perälaivassa aivan ristikkäin. Kansipalkki 4:stä n. 1 m uunista ^(B.B.)vasempaan ja kansipalkki 5 kohdalta n. 50 cm uunista vasempaan oli yhteensuostuneita shrapnelleja. Kansipalkki 10 kohdalla ^(B.B.)reelingin luona niitä oli ainakin kolme. Pitkin koko laivaa on vas. puoleisen reelingin ja pääkannen yhtymäkohdassa tykinkuulia ja shrapnelleja sekä muuta rautatavaraa.

Keittiön uunissa ^(B.B.)vas. puolella on kolme jalkaa ja keulan puoleisella sivulla myös kolme jalkaa. Löytö no 39 (suuri kuparikansi), päällä oli köyttä. Paluu rantaan n. klo 11.15.

Työvälineiden ja löytöjen siirtäminen Nils Clevelle. N. klo 13.30 Alopaeus, Halme, Sandberg ja Nieminen yrittivät lähteä kohti Helsinkiä Clevelillä. Merenkäynnin vuoksi päästiin vain Kaunissaareen asti n. klo 15.00. Palattiin takaisin Kotkaan n. klo 23.00. Nieminen ja Alopaeus lähtivät Alopaeuksen autolla Helsinkiin, Halmeen ja Sandbergin jäädessä Kotkaan odottamaan sään paranemista.